

**ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ТОГТООЛ ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН
ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА**
/2020 оны жилийн эцэс/

2021 оны 01 дүгээр сарын 14

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар батлагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн явц, үр дүнд 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар хяналт-шинжилгээ хийж, зорилтыг хүрэх түвшинтэй нь харьцуулан, хэрэгжилтийн түвшинг тогтоох, үр дүнг үнэлэх, дүгнэлт, зөвлөмж гаргах, яамны удирдлагыг бодит мэдээллээр хангах, цаашид төлөвлөсөн зорилтыг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй.

Монгол Улсын хууль, Улсын Их Хурал болон УИХ-ын Байнгын хорооны тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн зөвлөмж, тэмдэглэл, Засгийн газрын тогтоол, Ерөнхий сайдын захирамж, Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл, Засгийн газрын албан даалгавраар Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд гарсан шийдвэр, зүйл, заалтыг хяналтад авч, яамны нэгжүүдийн 2020 оны жилийн эцсийн байдлаар ирүүлсэн хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг хийхдээ Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгдсэн цахим хуудсанд байршуулсан шийдвэр, зүйл, заалтыг 2021 оны 01 дүгээр сарын 07-ны өдрийн байдлаар тасалбар болгон Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан журмын 5 дугаар хавсралтын дагуу салбар тус бүрээр Геологи, эрдэс баялгийн, Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүн түүний нөөцийн, Уул уурхайн, Хүнд үйлдвэрийн, Нийтлэг асуудал гэсэн таван ангиллаар хэрэгжилтийг гаргуулав.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн.

2020 оны жилийн эцсийн үнэлгээг Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний www.unelgee.gov.mn цахим системд байршуулсан нийт 151 шийдвэрийн 247 зүйл, заалтыг дээр дурдсан агуулгаар ангилж хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийсэн ба хэрэгжилтийг **90.3** хувийн биелэлттэй гэж дүгнэв. Үүнд:

- Геологи, эрдэс баялгийн бодлогын хүрээнд 17 шийдвэрийн 27 зүйл, заалтын хэрэгжилт - 94.1%;

- Газрын тос, газрын тосны бүтээгдэхүүн болон түүний нөөцийн талаарх бодлогын 22 шийдвэрийн 30 зүйл, заалтын хэрэгжилт - 94.0%;
- Уул уурхайн бодлогын 66 шийдвэрийн 105 зүйл, заалтын хэрэгжилт - 88.3%;
- Хүнд үйлдвэрийн бодлогын 8 шийдвэрийн 9 зүйл, заалтын хэрэгжилт - 77.7%;
- Нийтлэг асуудлын 38 шийдвэрийн 76 зүйл, заалтын хэрэгжилт - 91.3%-ийн тус тус биелэлттэй байна.

ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ТОГТООЛ ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ҮНЭЛГЭЭНИЙ НЭГТГЭЛ

/2020 оны жилийн эцэс/

Хүснэгт-1

Салбар, чиглэлийн нэр	Хяналтад авсан тоо		Хэрэгжилтийн явц /хувиар/				Үнэлээгүй	Үнэлгээ /%/
	шийдвэр	зүйл заалт	100%	70%	30%	0%		
НЭГ. ГЕОЛОГИ, ЭРДЭС БАЯЛГИЙН БОДЛОГО (ГЭББ)								
Монгол Улсын хууль	2	2	2	0	0	0	0	100.0
УИХ-ын тогтоол	1	1	1	0	0	0	0	100.0
Засгийн газрын тогтоол	10	20	16	3	1	0	0	92.0
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл	4	4	4	0	0	0	0	100.0
ГЭББ-ын дүн	17	27	23	3	1	0	0	94.1
ХОЁР. ГАЗРЫН ТОС, ГАЗРЫН ТОСНЫ БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОЛОН ТҮҮНИЙ НӨӨЦИЙН ТАЛААРХ БОДЛОГО (ГТГТБТНТБ)								
Монгол Улсын хууль	1	1	0	1	0	0	0	70.0
УИХ-ын тогтоол	2	3	2	1	0	0	0	90.0
УИХ-ын Байнгын хорооны тогтоол	3	6	5	1	0	0	0	95.0
Засгийн газрын тогтоол	5	5	4	1	0	0	0	94.0
Ерөнхий сайдын захирамж	1	1	1	0	0	0	0	100.0
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл	10	14	12	2	0	0	0	95.7
ГТГТБТНТБ-ын дүн	22	30	24	6	0	0	0	94.0
ГУРАВ. УУЛ УУРХАЙН БОДЛОГО (УУБ)								
Монгол Улсын хууль	4	8	6	0	2	0	0	86.0
УИХ-ын тогтоол	6	17	9	3	4	0	1	76.8
УИХ-ын Байнгын хорооны тогтоол	3	3	2	1	0	0	0	90.0
ҮАБЗ-ийн зөвлөмж, тэмдэглэл	1	1	1	0	0	0	0	100.0
Засгийн газрын тогтоол	25	38	22	5	2	0	9	90.0
Ерөнхий сайдын захирамж	3	3	0	2	0	0	1	70.0
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл	24	35	25	5	0	0	5	95.0
УУБ-ын дүн	66	105	65	16	8	0	16	88.3
ДӨРӨВ. ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН БОДЛОГО (ХҮБ)								
УИХ-ын тогтоол	1	1	1	0	0	0	0	100.0
Засгийн газрын тогтоол	2	3	1	1	1	0	0	66.6
Ерөнхий сайдын захирамж	2	2	2	0	0	0	0	100.0
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл	3	3	1	1	1	0	0	66.6
ХҮБ-ын дүн	8	9	5	2	2	0	0	77.7
ТАВ. НИЙТЛЭГ АСУУДАЛ								

Монгол Улсын хууль	4	15	11	2	2	0	0	86.6
УИХ-ын тогтоол	2	4	3	1	0	0	0	92.5
УИХ-ын Байнгын хорооны тогтоол	3	3	3	0	0	0	0	100.0
Ерөнхийлөгчийн зарлиг	1	1	1	0	0	0	0	100.0
ҮАБЗ-ийн зөвлөмж, тэмдэглэл	2	2	2	0	0	0	0	100.0
Засгийн газрын тогтоол	17	27	24	2	1	0	0	95.1
Ерөнхий сайдын захирамж	1	1	1	0	0	0	0	100.0
ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэл	6	8	8	0	0	0	0	100.0
ЗГ-ын албан даалгавар	2	15	7	5	2	0	1	79.2
Нийтлэг асуудлын дүн	38	76	60	10	5	0	1	91.3
НИЙТ ДҮН	151	247	177	37	16	0	17	90.3

Нийт 151 шийдвэрийн 247 зүйл, заалтын 17 зүйл, заалтад үнэлгээ өгөөгүй бөгөөд хэрэгжилтийг дүгнэсэн 230 зүйл, заалтын 177 зүйл, заалт буюу 76.9% нь “бүрэн хэрэгжсэн” 100 хувийн биелэлттэй, 37 зүйл, заалт буюу 16.1% нь “хэрэгжих шатанд” 70 хувийн биелэлттэй, 16 зүйл, заалт буюу 6.9% нь “хэрэгжилт хангалтгүй” 30 хувийн биелэлттэй байна.

ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, ТОГТООЛ ШИЙДВЭРИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ҮНЭЛГЭЭ /Хууль тогтоомжийн төрлөөр/

Хүснэгт-2

		Бүгд	Монгол Улсын хууль	Улсын Их Хурлын тогтоол	УИХ-ын Байнгын хорооны тогтоол	Ерөнхийлөгчийн зарлиг	ҮАБЗ-ийн зөвлөмж, тэмдэглэл	Засгийн газрын тогтоол	Ерөнхий сайдын захирамж	Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл	Засгийн газрын албан даалгавар
Хяналтад авагдсан шийдвэрийн тоо		151	11	12	9	1	3	59	7	47	2
Заалтын тоо		247	26	26	12	1	3	93	7	64	15
Үүнээс	“бүрэн хэрэгжсэн” 100%	177	19	16	10	1	3	67	4	50	7
	“хэрэгжих шатанд” 70.0%	37	3	5	2	0	0	12	2	8	5
	“хэрэгжилт хангалтгүй” 30.0%	16	4	4	0	0	0	5	0	1	2
	“хэрэгжээгүй” 0%	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Үнэлгээ өгөөгүй	17	0	1	0	0	0	9	1	5	1
	Үнэлгээ	90.3	85.8	82.8	95.0	100.0	100.0	91.5	90.0	94.7	79.3

Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийг төрлөөр нь авч үзвэл:

- Монгол Улсын 11 хуулийн 26 заалтын хэрэгжилт – 85.8%;
- Улсын Их Хурлын 12 тогтоолын 26 заалтын хэрэгжилт – 82.8%;
- УИХ-ын Байнгын хорооны 9 тогтоолын 12 заалтын хэрэгжилт – 95.0%;
- Ерөнхийлөгчийн 1 зарлигийн 1 заалтын хэрэгжилт – 100.0%;
- Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн 3 шийдвэрийн 3 заалтын хэрэгжилт – 100.0%;
- Засгийн газрын 59 тогтоолын 93 заалтын хэрэгжилт – 91.5%;
- Ерөнхий сайдын 7 захирамжийн 7 заалтын хэрэгжилт – 90.0%;
- Засгийн газрын хуралдааны 47 тэмдэглэлийн 64 заалтын хэрэгжилт – 94.7%;
- Засгийн газрын 2 албан даалгаврын 15 заалтын хэрэгжилт – 79.3% байна.

Дөрөв. Дүгнэлт.

1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар батлагдсан 151 шийдвэрийн 247 зүйл, заалтын 2020 оны жилийн эцсийн хэрэгжилтийг **90.3** хувийн биелэлттэй гэж дүгнэлээ.
2. Нийт 247 зүйл, заалтын 17 зүйл, заалтад үнэлгээ өгөөгүй, 177 зүйл, заалт “бүрэн хэрэгжсэн” 100 хувийн биелэлттэй, 37 зүйл, заалт “хэрэгжих шатанд” 70 хувийн биелэлттэй, 16 зүйл, заалт “хэрэгжилт хангалтгүй” 30 хувийн биелэлттэй байна.
3. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар батлагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийг хэрэгжүүлэх хүрээнд тодорхой ажлуудыг хийж гүйцэтгэж байгаа боловч хэрэгжилтийг тайлагнахдаа ажлын гол үр дүнг товч тодорхой, баримт нотолгоонд суурилсан байдлаар тайлагнах шаардлагатай байна.
4. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн нэгтгэн боловсруулсан тайланг албажуулж, тогтоосон хугацаанд Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт ирүүлэх шаардлагатай байна.

Тав. Зөвлөмж.

1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар батлагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн тухайн зүйл, заалтыг Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдад танилцуулахдаа хэрэгжилтийг хариуцан тайлагнах нэгжийг тодорхой цохуулж эзэнжүүлэх;
2. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар батлагдсан хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрээс өөрийн нэгжид хамаарах хэрэгжилтийг хангуулах, хяналт тавих, биелэлтийг нэгтгэн Төрийн захиргааны удирдлагын газарт хүргүүлэх үүргийг нэгжүүдэд эзэнжүүлж, уг үүргийг тухайн албан хаагчийн ажлын байрны тодорхойлолтод тусгах;
3. Төрийн захиргааны удирдлагын газраас хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн тайланг (дотоод нэгжүүд болон харьяа байгууллагуудаас гаргуулж) нэгтгэн боловсруулахдаа тухайн зүйл, заалтаар өгөгдсөн үүрэгт хамаарах хэрэгжилтийг оновчтой, тодорхой байдлаар гаргуулах, холбогдох

тушаал, шийдвэр болон албан бичгүүдийн огноо, дугаарыг тодорхой бичүүлж хэвших;

4. Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын нэгдүгээр хавсралтад зааснаар Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилтийн тайланг жил бүрийн 01 дүгээр сарын 15, 07 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ЗГХЭГ-т хүргүүлдэг бөгөөд энэ хугацаанаас ажлын 5 хоногийн өмнө нэгтгэн боловсруулсан тайланг албажуулж Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт ирүүлж байх.
5. “хэрэгжилт хангалтгүй” буюу 30 хувийн биелэлттэй дүгнэгдсэн, хэрэгжилтийн явц удаашралтай байгаа ажлуудыг эрчимжүүлэх, он удаан жил хэрэгжилт хангагдахгүй байгаа холбогдох шийдвэрийн зүйл, заалтыг хүчингүй болгуулах, дараагийн шийдвэрийг гаргуулах талаар тодорхой арга хэмжээг авч ажиллах.

Жич: Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлтэд хийсэн үнэлгээний тайлан, нэгтгэлийг хавсаргав.

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР